ሀጋ∃ጋ₭ጠጋጋሮጠ GEORGIA

ᲒᲐᲠᲔᲛᲝᲡ ᲦᲐᲪᲕᲘᲡᲐ ᲦᲐ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲒᲠᲝ

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND AGRICULTURE OF GEORGIA

> N 10391/01 03/11/2020

სს "კავკასიის ქარის კომპანიას" მის: ქ. თბილისი, მთაწმინდის რაიონი, მედეა (მზია) ჯუღელის ქ. N10

თქვენ მიერ, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ "კასპის ქარის ელექტროსადგურის (დაგეგმილი სიმძლავრე 54 მგვტ.) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის, 110 კვ ეგხ-ის გაყვანის და 110 კვ ქვესადგურის განთავსების" პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშთან დაკავშირებით, გიგზავნით, საზოგადოება ბუნების კონსერვაციისთვის - საბუკოს და "Birdlife International"-ს მიერ სამინისტროში წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს.

გთხოვთ, განიხილოთ და გვაცნობოთ თქვენი პოზიცია საზოგადოება ბუნების კონსერვაციისთვის - საბუკოს და "Birdlife International"-ს წერილებში მითითებულ მოსაზრებებთან და შენიშვნებთან დაკავშირებით.

დანართი: 11 (თერთმეტი) ფურცელი

ნინო თანდილაშვილი

მინისტრის მოადგილე

6, Marshal Gelovani ave., Tbilisi 0159, Georgia, Phone:+(995 32) 2378013 / +(995 32) 2378044

Subject: Kaspi wind power station project

To Levan Davitashvili

Minister of Environmental Protection

and Agriculture of Georgia

Brussels, 02/10/2020

Ref.020/066_SBE AB

Dear Minister,

We are writing to you concerning a proposed project by *Caucasian Wind Company JSC* to construct a 54 MW wind power station and 110 KW power lines near the city of Kaspi in the Kvernaki ridge area. We have learned that the company plans to implement subsequent activities on the Kvernaki Ridge, which is the designated site of "*Emerald Network*" - "*Kvernaki*" (*GE0000046*).

BirdLife International is a global partnership of conservation organisations (NGOs) that strives to conserve birds, their habitats, and global biodiversity, and work with people towards sustainability in natural resources. Together we are over 100 BirdLife Partners worldwide - one per country or territory - and growing. Our partner organisation in Georgia is the **Society for Nature Conservation (SABUKO)**.

BirdLife is widely recognised as the world leader in bird conservation. Our actions are providing both practical and sustainable solutions significantly benefiting nature and people. We observe bird, mammal, reptile, amphibian, and insect populations suffering catastrophic declines due to harmful development practices throughout Europe and beyond.

BirdLife International has worked on several cases, including the building of wind farms in Natura 2000 sites. One of the lastest cases is Kaliakra in Bulgaria. The Republic of Bulgaria has failed to classify as a special protection area the most suitable territories in number and size for the conservation, first, of the biological species listed in Annex I to Directive 2009/147/EC of the

Stichting BirdLife Europe Avenue de la Toison d'Or 67 B -1060 Brussels Tel: + 32 2 280 08 30 Fax: + 32 2 230 38 02 Email: europe@birdlife.org Website: http://europe.birdlife.org

European Parliament and of the Council of November 30 2009 on the conservation of wild birds (OJ 2010 L 20, p. 7) ('the Birds Directive') and, secondly, of the regularly occurring migratory species, not listed in that annex, in the geographical sea and land area where that directive applies and accordingly has failed to fulfill its obligations under Article 4(1) and (2) of that directive. Our legal action with the European Commission has led to Bulgaria being condemned in front of the European Court of Justice.

We urge you to undertake an important decision regarding the Kaspi Wind Power Station Project without delay, as several issues make the project very problematic for our organisation.

The first and the most important issue concerns the Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*), which is on the red list of the International Union for Conservation of Nature (IUCN) its status is - endangered. Besides, Egyptian Vulture is a protected species under the Second Annex to the European Convention for the Protection of Wildlife and Natural Habitats (the so-called Bern Convention) - "Strictly Protected Fauna Species," In Europe, the vulture species have declined by over 50% in the last 50 years. Most Egyptian Vulture populations are migratory. In general, large-scale threats include deterioration and loss of habitat, shortage of food through changes in land use (for example, infrastructure projects on former feeding grounds), *collisions with wind farms*.

Wind Farm's Negative Effects on Emerald Network sites and its species.

In Annex II of the European Commissions' guidance document, "Wind Energy Developments and Natura 2000" species most likely to be affected by the wind farms are listed, including Egyptian Vulture (Neophron Percnopterus). It states that there is evidence of substantial risk of habitat displacement and barrier effect while there is evidence or indications of risk or impact for Bird Strike/Collision; they are also listed in Annex I of the EU Birds Directive. Annex V of the same document indicates that special concern has to be raised for Egyptian Vulture in terms of collision fatalities, and birds that are making regular flights between nesting and feeding areas may face enhanced risks. Egyptian Vulture can fly a maximum of 25 kilometres daily to obtain food. According to the EIA report, the maximum distance between the turbines and the nearest nest is 2-3 kilometers. Between the farthest pairs is 10 kilometres. Studies from Spain have shown-that inappropriately planned wind farm developments have had significant impacts on Egyptian Vulture populations due to increased mortality.

These adverse effects are also explained in the guidance documents:

• **Disturbance and displacement:** Disturbance can lead to displacement and exclusion, and hence loss of habitat use. This risk may be relevant for birds, bats, and marine mammals. The species may be displaced from areas within and surrounding wind farms due to visual, noise, and vibration impacts. The disturbance may also arise from increased human activity

Stichting BirdLife Europe Avenue de la Toison d'Or 67 B -1060 Brussels Tel: + 32 2 280 08 30 Fax: + 32 2 230 38 02 Email: europe@birdlife.org Website: http://europe.birdlife.org

during construction work and maintenance visits and/or as a result of opening up access to the site for others through the construction of new access roads etc. The scale and degree of disturbance determine the significance of the impact, as does the availability and quality of other suitable habitats nearby that can accommodate the displaced animals.

- Barrier effect: Wind farms, especially large establishments with tens of individual wind turbines, may force birds or mammals to change direction, both during migrations and, more locally, during regular foraging activities. Whether or not this is a problem depends on a range of factors such as the size of the wind farm, the spacing of turbines, the extent of displacement of species and their ability to compensate for increased energy expenditure, as well as the degree of disruption caused to linkages between feeding, roosting and breeding sites.
- Collision risk: Birds and bats may collide with various parts of the wind turbine or associated structures such as electricity cables and meteorological masts. The collision risk level depends very much on the on-site location and the species present and on weather and visibility factors. Long-lived species have low reproductive rates and/or rare or are already in a vulnerable conservation state (such as eagles, vultures, and various bats) that may be particularly at risk. Evidence to date indicates that wind farms that are located away from areas harboring concentrations of wild animals or areas that are important for wildlife have relatively low rates of mortality.

From the documentation submitted by the company, it not clear that the study of the impact on the biodiversity has not been entirely conducted, as evidenced by:

- 1. The requirement specified in the ministry's scoping opinion to repeat the ornithological survey in the spring of 2020 and to include it in the EIA report (which the company has not done)
- 2. The remark made by the ministry during the suspension of the second production that the company should conduct a detailed study of the Kvernaki Ridge as a unified natural complex (which the company has not done).

Another problematic issue is the project's location, defined in the memorandum of understanding on May 4, 2017, between the Government of Georgia and Caucasus Wind Company JSC. Before preparing the EIA report, the project area was agreed with the government, and it certainly is not the best practice in the world as it excludes alternatives already in the beginning.

> Stichting BirdLife Europe Avenue de la Toison d'Or 67 B -1060 Brussels Tel: + 32 2 280 08 30 Fax: + 32 2 230 38 02 Email: europe@birdlife.org Website: http://europe.birdlife.org

The selected area is the designated site of the Emerald Network – Kvernaki(GE0000046). The Emerald Network is the equivalent of the EU's Natura 2000. The requirements of the Habitats Directive (Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and wild fauna and flora) apply to Emerald Network sites. Article 6 of the Habitats Directive is one of the essential articles in the directive. It determines the relationship between conservation and land-use. Paragraphs (3) and (4) of the directive set out a series of procedural and substantive safeguards that must be applied to plans and projects that are likely to have a significant effect on Natura 2000 / Emerald Network sites.

The most crucial discrepancy was related to the consideration of alternatives. It is the foundation of the environmental impact assessment process and was entirely ignored by the developer, based on the Memorandum of Understanding signed between the Government of Georgia and JSC Caucasian Wind Company. The reason for selecting the project developing area is wind regimes and economic feasibility, while alternatives should be offered for environmental protection. It proved by the fact that special conservation areas of the so-called Emerald site were selected for the wind stations, and no other alternatives - not crossing the Kvernaki Ridge have been presented;

The company's EIA report does not include the alternatives considered from the environmental point of view, and the suspension of administrative proceedings confirms it.

Article 31 of the Directive 2014/52/EU¹ on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment stipulates:

"The environmental impact assessment report to be provided by the developer for a project should include a description of reasonable alternatives studied by the developer which are relevant to that project, including, as appropriate, an outline of the likely evolution of the current state of the environment without implementation of the project (baseline scenario), as a means of improving the quality of the environmental impact assessment process and of allowing environmental considerations to be integrated at an early stage in the project's design."

Development of Natura 2000/Emerald Network Sites

Natura 2000 and Emerald Network sites are not intended to be 'no development zones,' and new developments are not automatically excluded. Instead, the Directives require that new plans or projects be undertaken so that they do not adversely affect the integrity of the sites.

¹ DIRECTIVE 2014/52/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 amending Directive 2011/92/EU on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0052&from=FR

The Appropriate Assessments under Article 6 of the Habitats Directive must be carried out correctly. Experience has shown that many of the problems encountered during the permit approval process are caused by the fact that the necessary steps have not been followed correctly, and the information gathered for the impact assessment is incomplete.

Sound scientific research and early consultation with relevant stakeholders and experts right from the start of the project generally leads to a faster, smoother decision-making process. It also enables wind energy plans and projects to take account of nature conservation interests at the initial design stage so that solutions can be found that minimise or, where possible, avoid adverse effects on Natura 2000/Emerald Network sites altogether.

The second submitted EIA report does not meet the ministry's obligations and the legislation, which is reflected in the ministry's termination of administrative proceedings for the second time. From the response submitted by Caucasus Wind Company JSC to the remarks mentioned above on September 17, 2020, it is clear that the company did not conduct a new study, still relying on the information presented in the EIA reports, which is problematic and unacceptable for the ministry.

Given all the above, several issues remain problematic:

Position of the company - according to the studies conducted by experts, it is confirmed that the development of the project "Kaspi Wind Power Plant" will not have a significant impact of the environment - can not be considered credible, given two circumstances:

- 1. The studies to which this report relates are unsatisfactory for the ministry. From the scoping stage, the ministry asked the company to conduct repeated ornithological studies and study in detail the Kvernaki Range as a unified natural complex.
- 2. Incompletely conducted biodiversity research cannot determine the extent of the expected impact. While implementing a wind farm project, the most critical issue is the expected impact on the birds. Therefore, in the end, it is evident that the expected impact on biodiversity has not been studied, without which the decision could lead to the abolition of the status of the emerald network site Kvernaki and the extinction of the species found there.

The expected cumulative impact is not identified. The company's position that the experts conducted the relevant analysis and did not identify the risks of cumulative impacts could not be determined based on their studies. Due to two circumstances:

Stichting BirdLife Europe Avenue de la Toison d'Or 67 B -1060 Brussels Tel: + 32 2 280 08 30 Fax: + 32 2 230 38 02 Email: europe@birdlife.org Website: http://europe.birdlife.org

- Termination of administrative proceedings for the second time again raises the issue of cumulative impacts. It indicates two wind farm projects planned by two other companies JSC Chalik Georgia Wind (Nigoza) and "Amperax Energy Georgia" LLC, near the project area. As a result of the implementation of these projects, we get a cumulative impact, which may negatively impact the Egyptian Vulture and Eastern Imperial Eagle.
- 2. In response to this remark, the company again points to the cumulative impact on the EIA report's information, which is not sufficient, and the company has not submitted any additional research. Consequently, this issue is also left without study.
- 3. Emerald Network Site Kvernaki area is 13ha. It means that if two companies build a minimum of 27 wind turbines, it will cover more than half of Kvernaki's territory, as each turbine requires a defined territory for functionality.

Therefore, the company's documentation is inconsistent with international law requirements, which is primarily related to the alternative location of the project and the impact assessment of biodiversity and cumulative impact issues.

Birdlife International urges to:

- Not to issue a positive environmental decision on documentation prepared with similar deficiencies when the ministry's requirements are still not met by the company; And refuse the company to implement the Kvernaki ridge project.
- The ministry should consider the cumulative impacts that may be posed by the implementation of projects and endanger the species protected by the Bern Convention and the Kvernaki Ridge as an Emerland Network site.
- The company should comply with the ministry's request to install Wind Turbines on a safe distance, which is required by the scoping opinion, and provide such an alternative for installing wind turbines that do not cross important bird areas.
- As part of the Bern Convention, Georgia must comply with the obligations required by the convention and obligations under the association agreement.

Respectfully,

hul Boler

Interim Regional Director

Stichting BirdLife Europe Avenue de la Toison d'Or 67 B -1060 Brussels Tel: + 32 2 280 08 30 Fax: + 32 2 230 38 02 Email: europe@birdlife.org Website: http://europe.birdlife.org

Partnership for nature and people

საბუკოს მოსაზრებები სს "კავკასიის ქარის კომპანიის" კასპის ქარის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტთან დაკავშირებით წარმოდგენილი დამატებითი ინფორმაციის შესახებ

თბილისი

6 ოქტომბერი, 2020 წელი

საკონტაქტო ელ. ფოსტა: office@sabuko.org

შესავალი

2020 წლის 7 სექტემბერს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა <u>განცხადება</u>, სს *"კავკასიის ქარის კომპანიის"*, კასპის ქარის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერების შესახებ. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს პირველი შემთხვევა არ არის, როდესაც სამინისტრო, პროექტთან დაკავშირებით, მსგავსი სახის გადაწყვეტილებას იღებს და კომპანიის მიერ წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) დოკუმენტაციის ხარვეზებზე მიუთითებს (პირველად პროექტზე ადმინისტრაციული წარმოება 2020 წლის 22 მაისს <u>შეწყდა)</u>.

კომპანიის მიერ მეორედ წარმოდგენილი <u>ინფორმაცია</u>, არ შეესაბამება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით განსაზღვრულ ვალდებულებებსა და კვლავ ვერ პასუხობს სამინისტროს მოთხოვნებს. კერმოდ:

(1) კომპანია სამინისტროს პასუხად ისევ მიუთითებს გზშ ანგარიშის თავებზე, მიუხედავად იმისა, რომ სამინისტროსთვის ეს ინფორმაცია საკმარისი არაა გადაწყვეტილების მისაღებად;

(2) კომპანიას არ ჩაუტარებია დამატებითი კვლევა; სამინისტროს დასმული საკითხების დაზუსტება/წარმოდგენა, არათუ მცირე საველევე კვლევას მოითხოვდა, არამედ - ახალი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტაციის მომზადებას.

გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ იმ საკითხებზე, რომლებიც პროექტის განხორციელებისათვის მთავარ დამაბრკოლებელ ფაქტორებს წარმოადგენს და ჩვენი აზრით, სამინისტროს არ აძლევს შესაძლებლობას გასცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

კვერნაკის ქედის შერჩევა და ალტერნატივების წარმოდგენის საკითხი

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 2 სექტემბრის <u>წერილით</u>, ხელმეორედ ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერება განაპირობა ექსპერტიზის ჩატარების პროცესში ინფორმაციის დაზუსტების საჭიროებამ. კერმოდ, თუ რატომ მოხდა კვერნაკის ქედის შერჩევა, მაშინ, როცა საპროექტო არეალი ფრინველთათვის სპეციალური კონსერვაციული მნიშვნელობის მქონე ტერიტორიაა; ამასთანავე, სამინისტრო, **სკოპინგის ეტაპიდან** მოყოლებული, მოითხოვდა ქარის ტურბინების განთავსების ალტერნატიული ვარიანტების წარდგენას, მათ შორის, ისეთი ალტერნატივის, რომელიც არ კვეთს ფრინველთათვის მნიშვნელოვან ტერიტორიებს.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანიას გზშ ანგარიშში არამხოლოდ უნდა წარმოედგინა ალტერნატივა, რომელიც არ კვეთს კვერნაკის ქედს, არამედ შეეფასებინა ქარის ელექტროსადგურის განთავსების შემთხვევაში, ბიომრავალფეროვნებაზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედებაც.

სკოპინგის ეტაპიდან დაწყებული - დღემდე, კომპანიამ ვერ შეძლო არგუმენტირებულად განეხილა და წარმოედგინა რიგი საკითხები, განსაკუთრებით კი, პროექტის ადგილმდებარეობის ალტერნატივა, რომელიც არ კვეთს ფრინველთათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე ტერიტორიასა და *"ზურმუხტის ქსელის"* საიტს - კვერნაკის ქედს.

ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების საკითხი

ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების საკითხი კვლავ შეუსწავლელი და დაუდგენელია. სწორედ, კვერნაკის ქედის განსაკუთრებულობა და პასუხისმგებლობა მსგავსი ტიპის ტერიტორიაზე პროექტის განსახორციელებლად, სრულიად უარყოფილი აქვს კომპანის, რასაც თავად ადასტურებენ. კომპანია, მეორედ დამატებითი ინფორმაციის წარდგენისას თავად აცხადებს, რომ პროექტის გზშ-ის ანგარიშში ორნითოფაუნის მდგომარეობა განხილულია საპროექტო ტერიტორიისათვის და არა - მთლიანად კვერნაკის ქედისათვის. წერილში ვკითხულობთ: "პროექტის გზშ-ის ანგარიშში ორნითოფაუნის მდგომარეობა განხილულია საპროექტო ტერიტორიისათვის და არა მთლიანად კვერნაკის ქედისთვის, ან მისი შემოგარენისათვის".

შესაბამისად, კომპანიას არ შეუსრულებია სამინისტროს მოთხოვნა კვერნაკის ქედის, როგორც ერთიანი ბუნებრივი კომპლექსის დეტალურ შესწავლასთან დაკავშირებით. ამგვარად, ქედზე გავრცელებულ ბიომრავალფეროვნებაზე მოსალოდნელი ზემოქმედება დაუდგენელია.

კომპანიის წარმომადგენლები, იმეორებენ რომ ორნითოლოგიური თვალსაზრისით შერჩეული ტერიტორია საშუალოა. მათი თქმით, კვერნაკის ქედზე 400 სახეობიდან 135 სახეობა გვხვდება, რაც 400 სახეობის 33.75%-ს შეადგენს, საქართველოში კი არის სხვა ადგილები, სადაც 400 სახეობის 80 %-ზე მეტი აღირიცხება. აღასანიშნავია, რომ 2019 წლის დეკემბრის მონაცემებით, ზურმუხტის ქსელის განახლებულ სიაში, საქართველოში 59 დეზიგნირებული საიტია. "ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის კონვენციით" (ე.წ ბერნის კონვენცია) დაცულ ფრინველთა სახოებების საიტზე გავრცელების მიხედვით კი, კვერნაკის ქედი ფართობის სიმცირის მიუხედვად (13 ჰა) ზურმუხტის ქსელის საიტებს შორის გამოირჩევა.

ამასთან, კომპანიას არ ჩაუტარებია ბიომრავალფეროვნებასთან დაკავშირებული კვლევა, რომელიც სკოპინგის დასკვნით იყო სავალდებულოდ შესასრულებელი 2020 წლის გაზაფხულზე, მისი შედეგები კი, უნდა ასახულიყო გზშ ანგარიშში.

კომპანია ფასკუნჯის გავრცელებასთან დაკავშირებით ურთიერთგამომრიცხავ არგუმენტებს იყენებს. საპროექტო ტერიტორიისთვის ფასკუნჯი და ბექობის არწივი როგორც გავლით გადამფრენის (PM) და შემთხვევითი ვიზიტორის (OV) სტატუსით არიან ნახსენები, მაშინ, როდესაც გზშ-ში დოკუმენტაციაში წერია, რომ ფასკუნჯი საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში მრავალჯერ იყო დაფიქსირებული. შესაბამისად, შესაძლო ზემოქმედების საფრთხე საგულისხმოა, მიუხედავად იმისა, უშუალოდ საპროექტო ტერიტორიაზე გვხვდება თუ არა ფასკუნჯის ან ბექობის არწივის ბუდეები.

კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი

სამინისტრო თავად აღნიშნავს, რომ კვერნაკის ქედზე დაგეგმილი ქარის სადგურების განხორციელების შედეგად დადგება კუმულაციური ზემოქმედება, რამაც შესამლოა უარყოფითად იმოქმედოს ფასკუნჯსა და ბექობის არწივზე.

კასპის ქარის ელექტროსადგურის ზურმუხტის ტერიტორიაზე ზემოქმედების შესაბამისობის შეფასების ანგარიშში ვკითხულობთ: "აღსანიშნავია, რომ ნიგოზას და შპს ამპერაქს ენერჯის ქესების პროექტები განვითარების უფრო გვიანდელ სტადიაზეა, ვიდრე კასპის ქეს-ის პროექტი და ფრინველებზე და ხელფრთიანებზე დაკვირვება აქ ჯერ გრძელდება. ამ პროექტების შესაბამის გზშ-ებში, კუმულაციური ზემოქმედების თავში უფრო დეტალურად უნდა იქნას განხილული კასპის ქეს-თან შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების საკითხები".

კუმულაციური ზემოქმედების გამოსავლენად, სს "კავკასიის ქარის კომპანიას" არ წარმოუდგენია ახალი კვლევა. წერილში ვკითხულობთ: "არსებული ინფორმაციიდან გამომდინარე, ექსპერტებმა ჩაატარეს შესაბამისი ანალიზი და არ გამოუვლენიათ კუმულატიური ზემოქმედების რისკები (გთხოვთ იხილოთ გზშ-ს 6.13 თავი)". კუმულაციური ზემოქმედების შეფასების პასუხისმგებლობა კომპანიას, შპს "ჩალიკ ჯორჯია ვინდზე" გადააქვს, რადგან ნიგოზას ქარის ელექტროსადგურის პროექტი უფრო გვიანდელ ეტაპზეა.

განხილული არ არის კუმულაციური ზემოქმედება კვერნაკის ქედზე გავრცელებული ბერნის კონვენციით დაცულ ფრინველთა სახეობებზე. სწორედ, კუმულაციური ზემოქმედება შეიძლება აღმოჩნდეს გადამწყვეტი კვერნაკის ქედის, როგორც ზურმუხტის ქსელის საიტის ეკოსისტემური ღირებულების დაკარგვისათვის.

დასკვნა

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ კომპანიის წარმოდგენილი ინფორმაცია ვერ პასუხობს სამინისტროს მოთხოვნებს და კვლავ დაუდგენელი რჩება პროექტის განხორციელების შემთხვევაში მოსალოდნელი ზემოქმედების დასადგენად, ისეთი ფუნდამენტური საკითხები, როგორებიცაა: ალტერნატივების განხილვა, ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შეფასება და ქარის სადგურების მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ დაცული არ არის სკოპინგის დასკვნის მოთხოვნა გათვალისწინებული იყოს ფრინველთა არსებობისათვის უსაფრთხო მანძილით დაშორების ნორმები და რეკომენდაციები.

ცხადია, რომ კომპანია ვერ ახერხებს სამინისტროს მოთხოვნილი საკითხების დაზუსტებასა და გამოკვლევას, რის გარეშეც დაუშვებელია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა და საქმიანობის განსახორციელებლად ხელშეწყობა.